

**Cigány Szociális és Művelődési
Módszertani Bázis**

Zenei tábor

Szakmai beszámoló

Tartalomjegyzék

1	A Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis rövid bemutatása.....	3
2	A tehetségfejlesztés koncepciója	4
2.1	A koncepció főbb elemei.....	4
2.1.1	A szociális hátrányok korrigálása.....	4
2.1.2	Tanulási és tehetséggondozási feladatok	4
2.1.3	Szabadidő és identitás	5
2.1.4	Zenei képzés	5
3	Zenei tábor Balatonföldváron, a Riviéra park Hotelben.....	6
3.1	A tábor során a fontosabb témakörök.....	6
3.2	Tehetséggondozási program a tábor keretében	7
3.3	A táborral kapcsolatos célkitűzések, a táborozás rövid távú hatása	8
	Szórólap.....	9

1 A Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis rövid bemutatása

Szervezetünk, a Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis 1996 óta nagy szerepet tölt be Pécs és a Dél-Dunántúli régió roma kulturális értékeinek, hagyományainak bemutatásában, oktatásában és ez által megőrzésében. Működésünk során eddig számos országos jelentőségű és nemzetközi romafesztivált szerveztünk, valamint rendszeresen ellátunk számos egyéb kulturális és koordinációs feladatot is – mindezt azért, mert fontosnak tartjuk, hogy a többségi társadalom megismerje a cigányság értékeit.

Az általunk létrehozott FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskolában a zene, tánc, képzőművészeti oktatásban az elmúlt évek során tanévenként közel 500 gyermek vett részt, mely számadat a hazai kisebbségi oktatásban kiemelkedőnek nevezhető. Munkánk hasznosságának, eredményességének elismeréseként nagy örömünkre, iskolánk 2007 decemberében elnyerte a „kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” címet. A diákok produkcióikat a széles közönség előtt is bemutatják a roma fesztiválok keretében.

A Bázis egyben összefogó szerepet is ellát: a térségben működő roma szervezetek közreműködésével, művelődési és művészeti szakemberek bevonásával folyamatosan kulturális programokat hívunk életre, egyben fórumot biztosítunk az identitás erősítésének. Ezek között szerepelnek nagyobb lélegzetű fesztiváljaink a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.-vel (korábban Pécsi Kulturális Központ) közösen. A Művészeti és Gasztronómiai Fesztivál, valamint a Pécsi Sétatér Fesztivál keretén belül évek óta megrendezésre kerülő Nemzetközi Roma Művészeti Hét, a Pécsi Napok Roma Napja, valamint a Nemzetközi Roma Fesztiválok.

Programjaink megvalósítása során kiemelt szerepet kap a nyitott szemléletmód kialakítása, valamint az esélyegyenlőségre való törekvés, mind a pozitív példa és világnézet felmutatása, mind az integráció terén.

2 A tehetségfejlesztés koncepciója

A koncepció nem más, mint egy olyan gondolatmenet és tevékenység, amely valódi lehetőségként tárható a hátrányos helyzetű és a tanulni vágyó cigánygyerekek elé. Alternatívának szánva, választási lehetőségeket szeretnénk felmutatni, nem remélve azt, hogy az ország több száz cigány fiataljának mindennemű gondját megoldjuk.

Reményt ígérhet, mert az esély megadása nélkül nincs perspektíva, nincs elképzelés sem arra, hogy a problémák megoldódjanak. A pedagógiai odafigyelés elengedhetetlen, de fontos az oktatásirányítók, az önkormányzatok szerepe is. A gyerekek és a szülők szándékainak arra kell irányulnia, hogy később megtalálhassák helyüket a magyar közoktatás bármely színvonalú intézményében. Cél, hogy ne csak a felemelkedést, hanem a kulturális megmaradást is előirányozza.

2.1 A koncepció főbb elemei

2.1.1 A szociális hátrányok korrigálása

Fontos, hogy a gyerek érezze a család és az iskola fontosságát. A rossz életkörülményekből érkező gyerekeknek kihívás a kulturális közeghez való alkalmazkodás, ezért fontos a tanulói közösségekben való élés és higiéniai szabályainak elsajátítása, ezek előnyeinek felismertetése.

A gyerekek általános problémája a rugalmatlan társadalmi háttér, amelyben szocializálódtak. Ebben a környezetben olyan tevékenységeket és viselkedési formákat jutalmaznak, amelyeknek csak közvetlenül hasznosult értelmük van, a szellemi ingerek jelentős része idegennek minősül.

2.1.2 Tanulási és tehetséggondozási feladatok

Nagyon fontos a személyes kapcsolat, a diákokkal való beszélgetés, mely részben lehetőséget biztosít az iskola és a diák mindennapi életében az együttműködésre. Ez azonban nem lehet passzív jelenlét. Ahhoz, hogy a gyermekek problémáinak feltárása, illetve a megoldás közvetítése létrejöjjön, olyan szervező-fejlesztő munkát kell végezni, ami valamennyi módszerével elősegítheti az eredményességet; ez lehet individuális munka, vagy csoportmunka.

A CSZMMB által fenntartott FUND Iskola programjának kidolgozásában résztvevő pedagógusok legfontosabb feladata a tanulásmódszertan, segítségnyújtás, képesség- és tehetségfejlesztés. Törekedni kell a minél nagyobb mértékű tanulói önállóság kialakítására, viszont az önálló munkájukról minden esetben számot kell adniuk. Hisszük, hogy a cigány

tanulók jó pedagógiai körülmények között képesek kibontakoztatni a bennük rejlő képességeket. A mindenkiben fellelhető tehetségek gondozását tekintjük az egyik alapvető feladatnak.

2.1.3 Szabadidő és identitás

A szabadidő kitöltésének lehetőségét adják azok a délutáni foglalkozások, amelyek szorosan kapcsolódnak az iskola tevékenységéhez, de nem közvetlenül a délelőtti tanórákra való felkészülést szolgálják.

A cigány kulturális hagyományok megismerése és ápolása nagyon fontos. Délutáni foglalkozásokon cigány népdalokkal és népmesékkal, kortárs cigány művészek alkotásaival ismerkedhetnek meg a gyerekek. A képzőművészeti foglalkozásokon lehetőséget kell biztosítani a cigányzenei hagyományok értékeinek elsajátítására.

Az önálló tanulói döntéseket figyelembe kell venni és tiszteletben kell tartani akaratukat. Ahhoz viszont ragaszkodni kell, hogy a vállalt tevékenységi kör munkájában a tanulók következetesen részt vegyenek. A gyerekeket az értékelési rend kialakításával is ösztönözni kell a programokon való aktív részvételre, külön megbecsülve, ha valakinek a tanórákra való felkészülés mellett van érdeklődése és jut energiája a klubfoglalkozásokra. Fontos, hogy a szervezett programokon túl, minél több kötetlen szabadidő álljon a gyerekek rendelkezésére és el kell ismerni az egyéni szabadidőtöltés igényét.

2.1.4 Zenei képzés

Ráirányítja a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére. Ezáltal megismerkednek az egyetemes kultúra és az európai műveltség, a nemzeti és etnikai hagyományok értékeivel és értékmegőrző formáival.

A tanulók megismerik zeneművészet műfajait és sajátosságait. Ösztönzi a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és rávezeti őket a tanult művészi kifejező eszközök használatára. A képzés felkészíti a tanulót a zenei hangok megfigyelésére, értelmezésére, analizálására, egyben segíti az információk, üzenetek megértését. A gyerekek megismerik a legfontosabb kifejezési eszközöket, kompozíciós eljárásokat, és megtanulják azok használatát. A képzés fontos eleme a zenei önkifejezés, az alkotás elsajátítása és felszínre hozása, a kreatív energiák mozgósítása. Mindezek mellett megismerkednek a hangszerek használatával, a pengetési

alapismeretekkel, egyéni, kamara és zenekari foglalkozások keretében, de fejlesztik az improvizációs készségeket is.

A képzés lehetővé teszi a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését. Kialakítja a tanulóknál az esztétikum iránti igényt, az esztétikai élményt befogadó képességet, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

3 Zenei tábor Balatonföldváron, a Riviéra park Hotelben

A program szakmai célja az volt, hogy elősegítse a fiatalok zenei ismereteit, fejlessze ezzel kapcsolatos készségeit és - nem utolsósorban - kapcsolatteremtő képességeit. A hosszú távú cél pedig az, hogy a zenét értő és szerető fiatalokat formáljon ki. A múlt és a jelen hagyományainak, a zenében megjelenő értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a programban résztvevők számára az életkoruknak megfelelő műveltség megszerzésére. Ezek a célok szoros összhangban vannak a FUND Iskola tehetséggondozási koncepciójával, ezért a tábor jó lehetőséget jelentett a zenei képzésre járó tehetséges gyerekek képességeinek fejlesztésében.

A szakmai tevékenységet és a képzést 30 órás tábor keretében valósítottuk meg Balatonföldváron, a Riviéra Park Hotelben. A táborozás 2015.06.17-21-ig tartott. A táborban 15 gyerek (10 lány és 5 fiú), 4 tanár és 4 roma származású kísérő volt (Chache Rom együttes). A Nemzeti Tehetség Program zenei tehetséggondozást elősegítő felkészítő táborában a következő szakmai tevékenységek folytak (fontosabb témakörök):

3.1 A tábor során a fontosabb témakörök

- A tanulók alapkészségeinek és képességeinek megismerése
- Zeneelméleti alapismeretek elsajátítása
- Zene gyakorlati foglalkozások
- Helyes hangszerartás, pengetés alapismeretek elsajátítása
- Egyéni, kamara és zenekari foglalkozások
- Zenei művek gyakorlása és megtanulása
- Tehetség nap megrendezése, a tanult készségek gyakorlati alkalmazása
- A Tehetség nap során bemutatott művek értékelése

3.2 Tehetséggondozási program a tábor keretében

A tehetségfejlesztésbe alacsony iskolázottságú, többségében hátrányos, sőt halmozottan hátrányos körülmények között élő, jelentős munkanélküliség által sújtott roma emberek gyerekeiből választottunk 15 tanulót. A kiválasztásban kikértük a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola tanárainak véleményét.

A tehetséggondozási programba a CSZMMB által fenntartott FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola gitár és zongora képzésre járó tanulói jelentették a célcsoportot. A beválogatott gyerekek 10-14 évesek, 15 fő került kiválasztásra, 10 lány és 5 fiú (ebben a folyamatban a FUND Iskola nyújtott segítséget). A gyerekekre jellemző, hogy hátrányos helyzetű családokban nőttek fel, többen közülük még nem vettek korábban részt hasonló táborban.

Már az ismerkedés első napján kiderült, milyen szinten sajátították el a gyerekek a hangszereket. A tanárok gondosan megtervezték a foglalkozás menetrendjét, amely a Riviéra Park Hotel szállodában és a szabadtéri Balaton partján zajlott. Az egyéni hangszer oktatás, pengetés, és más alapismeretek elsajátítása után következett a csoportos muzsikálás, duettek, triók és kis zenekar létrehozása, ami nagy örömet váltott ki a növendékek körében. Sok figyelmet fordítottak a tanárok a kotta olvasásra, dinamikára, és a kontrasztokra.

Látható, hallható és élvezhető muzsikálásba torkollott a szabadtéri kis koncert Tihanyban, amit meghallgatott számos hazai és külföldi turista. A siker élménye magabiztosságot varázsolt az ifjú zenészekben, ezért a Tehetség napján (utolsó nap délutánján vasárnap került rá sor) már magabiztosan és hiba nélkül muzsikáltak. A színvonalas tábori fellépésen a növendékek sikeresen bizonyították a tehetséggondozási programot, mely így elérte célját.

A programokat végig nagy lelkesedéssel csinálták végig a tanulók, a közösségi foglalkozások végig jó hangulatban zajlottak. Összességében elmondható, hogy a program nagyon jó hatást gyakorolt a célcsoportra, a gyerekek élvezték a feladatokat, képességeik, készségeik sokat fejlődtek a tábor végéig.

A Chache Rom Együttes tagjai is részt vettek a táborban, ők pozitív példát jelentettek a gyerekeknek, hiszen szegény sorsú, roma származásúként sikerült a zene segítségével sikereket

elérniük, ez pedig erős motiváló hatást vált ki a gyerekekben a zene iránt. A Chache Rom együttes segítségével dalokat és énekeket is tanultak a gyerekek, ez a kiegészítő program is nagyon népszerű volt. A táborból sok pozitív élménnyel tértek haza a gyerekek. Volt köztük, aki azt mondta, hogy jövőre is szeretne jönni hasonló táborba.

3.3 A táborral kapcsolatos célkitűzések, a táborozás rövid távú hatása

A tábor lehetővé tette a zenei kultúra élményszerű megismerését. Segített kialakítani a fiatalokban a zene szeretete iránti igényt, az élményt befogadó képességet, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat. A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése elengedhetetlen, ezáltal fejlődik a gyerekekben az improvizációs készség, képesség és a kreativitás.

A program által elért készségek – reményeink szerint - elősegítik a közösségbe való könnyebb beilleszkedést is. Fontos célkitűzés volt az alapkészségek és képességek fejlesztése, melyről a tábor zárásaként számot adtak a résztvevők. Nem csak motiválni kívántuk ezzel a kezdeményezéssel a részvevő tanulókat, hanem bővíteni is a látókörüket. A program egyben alkalmat adott az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosította a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását, továbbá figyelmet fordított a tanulók személyiségére is. Rövidtávon - meggyőződésünk szerint - ezek jelentik az eredményt.

Orsós Gábor

elnök

Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis

7626 Pécs, Béni Balogh Ádám u. 3/6.

Pécs, 2015. Július 25.

Szórólap

Ifjúsági Zene

Tábor

FUND ISKOLA TEHETSÉGES TANULÓINAK KÉPESSÉGFEJLESZTŐ TÁBORA

Időpont: 2015.június 17-21-ig

Helyszín: Balatonföldvár, Somogyi Béla u.5.

Riviera Park Hotel területén lévő- Ifjúsági Szálló

Ellátás: ingyenes / reggeli, ebéd, vacsora/

Napi foglalkozások témája: zenei ismeretek, tanultak fejlesztése, egyénileg és csoportosan, megtanult művek előadása.

Indulás. 2015.Június 17-én reggel 8 órakor, a Béri Balogh Á. u. 3/6, szám alatti irodából, / volt Búza téri kispiac/ elől, kibussszal utazunk a helyszínre.

Visszautazás: 2015.06.21

Szükséges hozni: négy napra való váltóruhát, strandtörölközőt, fürdőruhát, napvédő krémet, nap elleni fejtámasztó sapkát, kendőt.

Telefon elérhetőség: **Kovács Katalin: 0630/212-56-60**

 EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

 Nemzeti
Tehetség Program

OKTATÁSKUTATÓ
ÉS FEJLESZTŐ
INTÉZET